

Helsingin hallinto-oikeuden lausuntopyyntö koskien elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöksestä 1.8.2024 § 104 jätettyä valitusta

Lausuntopyyntö

Helsingin hallinto-oikeus on pyytänyt Loviisan kaupungilta lausuntoa valituksesta, joka koskee elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöstä (1.8.2024, § 104). Lautakunnan päätöksellä on myönnetty poikkeaminen enintään 300 k-m²:n vedyntuotannon pilot-laitoksen rakentamiselle sekä siihen liittyvien rakenteiden ja laitteiden rakentamista varten voimassa olevan asemakaavan mukaiselle teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueelle, jolle saa sijoittaa ydinvoimalan rakennustyön ja toiminnan kannalta tarpeellisia rakennuksia ja rakenteita (T-3). Muutoksenhakija on Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry.

Valituksen sisältö

Valittaja on 16.9.2024 päivätyssä valituksessaan esittänyt, että poikkeamisluvan sijainnista 400 metrin etäisyydellä olevan leirikeskuksen toimintaedellytykset menetetään poikkeamisluvan myötä. Valittaja arvioi, että pilottilaitoksen poikkeamisluvan hyväksyminen voisi johtaa täysimittaiseen vedyn tuotantolaitokseen ja sitä kautta Källan leirialueen myyntiin.

Valittaja katsoo, että ympäristövaikutusten arvio ja luontoselvitykset eivät ole olleet kuntalaisten nähtävillä, eikä poikkeamisluvasta ole tiedotettu riittävästi. Alueelle on aiemmin haettu maisematyö lupa, mutta Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry ei ole saanut yhteydenottoa poikkeamisluvanhakijalta tai kaupungilta. Valittaja pitää poikkeamisluvan perustelemista EU:n ilmastoneutraaliustavoitteella huonona, koska perustelu on väljä ja lakiin perustumaton. Vetylaitoksen ilmastoneutraaliustavoitteella halutaan syrjäyttää luonto EU:n tavoitteista. Natura-alueen läheisyyden vuoksi ympäristövaikutusten arvioinnit tulisi tehdä huolellisesti ja avoimesti.

Vastine valitukseen

Elinkeino ja infrastruktuurilautakunta päätti myöntää 1.8.2024 § 104 poikkeamisluvan enintään 300 k-m²:n vedyntuotannon pilottilaitoksen sekä siihen liittyvien rakenteiden ja laitteiden rakentamista varten. Poikkeamislupa on myönnetty alueella voimassa olevasta asemakaavasta, jossa alue on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa ydinvoimalan rakennustyön ja toiminnan kannalta tarpeellisia rakennuksia ja rakenteita (T-3). Kyseinen kortteli on asemakaavoitettu ja tarkoitettu rakentamiseen. Alue, jolle pilottilaitos on suunniteltu, on osa laajaa teollisuus- ja varastorakennusten korttelialuetta, joka on rakentamaton ja siinä on rakennusoikeutta jäljellä noin 60 000 k-m². Tieyhteyden siirtäminen Källan leirialueelle on ratkaistu jo 21.1.2009 hyväksytyssä asemakaavassa. Uusi tieyhteys toteuttaa asemakaavaa. Poikkeamisluvan mukainen maankäyttö ei vaikuta Källan leirikeskuksen käyttämiseen. Hakemuksen mukainen käyttö ei poikkea merkittävästi asemakaavassa korttelille osoitetusta pääkäyttötarkoituksesta. Rakentamisen määrä on lisäksi hyvin vähäistä.

Yleiskaavassa alue on osoitettu seuraavalla EN-3-merkinnällä: *Energiahuollon alue, palvelu- ja tukitoimintojen alue*. Alueelle saa rakentaa ydinvoimalaitosten rakentamista, energiahuoltoa ja -tuotantoa palvelevia **tutkimuslaitoksia**, varasto-, tuotanto- ja toimistorakennuksia, kokoontumis-, näyttely- ja ravintolatiloja sekä majoitustiloja. Alueella saa varastoida ja käsitellä rakentamisessa tarpeellisia maa-aineksia. Yleiskaavoitus ohjaa ensisijaisesti asemakaavan muuttamista, mutta se otetaan myös huomioon poikkeamislupaharkinnassa. Hakemuksen mukainen vetytuotannon koepilottilaitos toteuttaa yleiskaavamääräystä. Kyseistä seikkaa voidaan pitää yhtenä perusteena poikkeamisluvan myöntämiselle.

Poikkeamisluvan hakija on pyytänyt hankkeesta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnon ympäristöluvan tarpeesta. ELY-keskus katsoo, ettei Fortumin Kalla 1 vedyntuotannon pilotlaitoksen toiminnalle ole tarpeen antaa ympäristöluvassa määräyksiä eikä toiminta siten tarvitse ympäristölupaa. Hakija on esittänyt, että hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia hankealueen läheisyydessä sijaitsevien Natura 2000-verkoston kohteisiin tai suojelualueisiin, koska päästöjä ympäristöön ei aiheudu. Hankkeella ei ole haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai luontoon.

Poikkeamisluvasta on kuultu naapurit hakijan toimesta ja kaupunki on pyytänyt tarvittavat viranomaisten lausunnot. Kuuleminen on tehty maankäyttö- ja rakennuslain 173. §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen 86. §:n mukaan. On arvioitu, että hankkeen vaikutukset rajoittuvat pienelle alueelle, joten ei ole ollut tarvetta tehdä normaalista laajempaa kuulemistä. Vaikutusten arviointi ja luontoselvitys on tehty aikanaan asemakaavoituksen yhteydessä. Hakemuksessa on lisäksi arvioitu vaikutuksia. Osallisilla on ollut mahdollisuus tutustua hakemusasiakirjoihin. Kuuleminen on suoritettu hankkeen koko ja vaikutukset huomioiden laissa ja asetuksessa määrättyllä tavalla.

Valituksessa ei ole esitetty sellaisia lupaharkintaan ja -päätökseen vaikuttavia uusia seikkoja, joiden perusteella elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöstä 1.8.2024, § 104, tulisi muuttaa. Viittaamme päätöksessä esitettyihin perusteluihin ja tähän valituksen vastineeseen sekä esitämme, että Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry:n valitus tulee hylätä perusteettomana.